

خانم مربی

کتاب «خانم مربی» مجموعه خاطرات

سرکار خانم سعیده صدیق‌زاده، مشاور و مربی تربیتی با سابقه مشهودی است. این اثر را انتشارات «راه‌یار» در ۲۷۲ صفحه و در قالب «مصاحبه» به چاپ رسانده است و حاصل ۲۵ ساعت گفت‌وگوی خانم «مرضیه ذاکری» با راوی، دربارهٔ خاطرات و تجربه‌های تربیتی ایشان در گذر روزهای زندگی و خدمت در آموزش و پرورش است. کتاب حاضر ثمره‌ای از تلاش ارزشمند پژوهشگران «واحد تاریخ شفاهی دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی» در ثبت خاطرات و تجربه‌های تربیتی مربیان مدرسه‌هاست که حاصل مصاحبه با حدود ۲۰۰ نفر است. ویژگی ممتاز خاطرات خانم صدیق‌زاده برای تدوین در قالب کتاب، حضور مستمر ایشان به‌عنوان مربی تربیتی از ابتدای تشکیل امور تربیتی در سال ۱۳۵۹ تا آخرین سال خدمت است؛ با این ملاحظه که در این سال‌ها، تحولات متعددی در حوزه تربیتی در آموزش و پرورش اتفاق افتاده‌اند؛ به‌طوری‌که بسیاری از فعالان پرورشی به امور دیگری پرداختند. از سوی دیگر، تنوع و گستردگی فعالیت‌ها، خلاقیت، تلاش جهادی و درک درست از شرایط مدرسه و دانش‌آموزان، الگویی جذاب از مربی را ارائه کرده است که برای خواننده آموزنده نیز خواهد بود. در این میان، مرور گوشه‌هایی از تاریخ انقلاب از پنجره نگاه راوی و پرداختن به ماجراهای دوران کودکی، به‌ویژه آنچه از فضای زندگی و

خاطرات مادرش نقل می‌کند، بر شیرینی مطالعه آن افزوده است.

گفت‌وگوهای کتاب در دو بخش و با رنگ‌وبوی تربیتی شکل گرفته است. بخش اول که به خاطرات خانوادگی می‌پردازد، علاوه بر جذابیت داستانی، از منظر تربیتی نیز قابل استفاده است. همچنین، زمینه‌های شکل‌گیری شخصیت خانم صدیق‌زاده، به‌عنوان مربی تربیتی، را نشان می‌دهد. در بخش دوم، خواننده با خاطرات متنوع «خانم مربی» در زمینه‌های آموزشی، اردویی، تربیتی و مشاوره‌ای در تعامل با دانش‌آموزان سه دهه متوالی همراه می‌شود؛ خاطراتی از ماجراهای واقعی مدرسه و ایده‌های خلاقانه در کار پرورشی که حتماً برای مربیان جوان آموزنده است. تجربه‌های تلخ و شیرینی که در تعامل با دانش‌آموزان دوره‌های گوناگون، از اقشار و گروه‌های متفاوت فرهنگی و اجتماعی، شکل گرفته است و دقت در ظرافت‌های تربیتی آن، خواننده را به تحسین واد می‌دارد. تجربه‌های دهه شصت، با دانش‌آموزان جذب‌شده در فرقه‌ها و گروهک‌ها، کودکانی که به‌تازگی پدرانشان در جبهه‌ها به شهادت رسیده‌اند و تلاش برای پشتیبانی از جبهه با همراهی شاگردان، تا آسیب‌های دوران جدید در

مواجهه با موبایل و رسانه‌ها. در فضایی که نگاه غالب در آثار تربیتی بر اساس مسائل پسران شکل گرفته، «خانم مربی» اثری است که به فضای تربیت دخترانه پرداخته و از این جهت باید آن را شایسته تقدیر دانست. بخشی از کتاب را اینجا بخوانید:

«یادم هست یک روز که از مدرسه بیرون آمدم و خیلی هم عجله داشتم، تاکسی‌ای جلوی پایم نگه داشت و من هم سوار شدم. کمی که گذشت، راننده شروع کرد به صحبت کردن. دیدم کاملاً من را می‌شناسد و از تمام کارهایم خبر دارد. گفتم شما از کجا من را می‌شناسید؟ گفت من برادر یکی از دانش‌آموزهایتان هستم. وقتی اسم دانش‌آموز را گفت، فهمیدم که از نیروهای مجاهدین است و قصد و غرضی دارد، چون آن دختر از دانش‌آموزان خیلی فعال مجاهدین بود. می‌دانستم که برادر هم ندارد و منظور آن آقا از برادر، همان برادر تیمی است. خیلی ترسیدم، اما به روی خودم نیاوردم. در اولین فرصت، به‌محض اینکه سر چهارراهی توقف کرد، سریع بیرون پریدم و فرار کردم. اوضاع خطرناکی بود. زمانی بود که تند و تند داشتند ترور می‌کردند...» ■